

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o stanie projektu ustawy o dopuszczalności zaprowadzenia samoistnych podatków od poborów służbowych na cele autonomiczne.

Wysoki Sejmie!

Skutkiem zniesienia w art. II. ustawy z dnia 25. października 1896. dz. u. p. Nr. 220. cesarskiego patentu z dnia 29. października 1849. dz. u. p. Nr. 439. o podatku dochodowym a zaprowadzenia powszechnego wolnego warunkowo od dodatków, osobistego podatku dochodowego była Królestwom i krajom jak w ogólności autonomicznym korporacyom pewna część owych podatków bezpośrednich, na których podstawie reprezentacye krajów, powiatów i gmin wymierzały dotąd i pobierały dla pokrycia swoich potrzeb dodatki. Jako odszkodowanie za te ubytki, jakoteż za ubytki powstałe przez przyznanie zniżki w podatku gruntowym i domowym przez ustalenie wysokości podatku zarobkowego na sumę 17,732.000 złr. w. a. i przez uwolnienie podatku osobisto-dochodowego od wszelkich dodatków przyznano krajom w art. X. ustawy z 25/10. 1896. dz. u. p. Nr. 220. z przychodu podatku osobisto-dochodowego roczną kwotę 3,000.000 złr. w. a., która to kwota w miarę podatków bezpośrednich będzie rozdzielaną i wedle art. XIII. powołanej ustawy wypłacaną funduszom krajowym owych krajów, których ustawodawstwa uchwalą, uwolnienie podatków osobisto-dochodowych od wszelkich dodatków kompetencyi ustawodawstwa krajowego podlegających.

Wymaganiu temu ustawowemu stało się też zadość, gdyż wszystkie kraje w Radzie państwa reprezentowane a w naszym kraju ustawą krajową z dnia 24. czerwca 1898. dz. u. kr. Nr. 75. zrzekły się bądź warunkowo, bądź też bezwarunkowo tudzież na krótszy lub dłuższy czas prawa nakładania dodatków krajowych, powiatowych i gminnych do państwowego nowego podatku osobisto-dochodowego.

C. k. Rząd jednakże uznając, że kraje, miasta a przedewszystkiem te, gdzie istnieją zakłady i centra przemysłu, mimo przyznania im, jak wyżej wspomniano, udziałów w dochodzie z podatku osobisto-dochodowego, przecież przez zrzeczenie się dodatków, doznać mogą pewnych ubytków w swoich dotychczasowych dochodach autonomicznych, postanowił, po porozumieniu się w swoim czasie, z reprezentatami Wydziałów krajowych ubytek powyższy w ten sposób częściowo wynagrodzić, iż zaproponował krajom możliwość zaprowadzenia u siebie na cele autonomiczne samoistnych podatków od poborów służbowych.

Stosując się też do tego oświadczenia swojego, przedłożył c. k. Rząd i Wys. Sejmowi na posiedzeniu 10. stycznia 1898. projekt utawy (aleg. 69.) w następującem brzmieniu:

Ustawa z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o dopuszczalności zaprowadzenia samoistnych podatków od poborów służbowych.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem zarządzam, jak następuje :

§. 1. Sejmowi, Radom powiatowym i gminnym służy pod następującymi warunkami prawo uchwalania samoistnych podatków od poborów służbowych na opędzenie potrzeb krajowych, powiatowych, względnie gminnych.

§. 2. Pobory wynoszące nie więcej jak 600 złr. będą wolne od tego podatku.

Przy wyższych poborach służbowych podatek ten nie może przekraczać połowy tego podatku, który według ustawy państwowej z 25. października 1896. Dz. u. p. Nr. 220 o bezpośrednich podatkach osobistych, przypada na pobory służbowe, jeżeli one tworzą jedyny dochód obowiązane do płacenia podatku.

W razie zbiegu różnych (gminnych, powiatowych, krajowych) podatków od poborów służbowych, powyższe ograniczenie odnosi się do wymiaru, jaki te podatki razem wzięwszy osiągną.

§. 3. Do nałożenia tego podatku przez Rady powiatowe i gminne potrzebnem jest zezwolenie Wydziału krajowego za zgodą Namiestnictwa.

§. 4. Od podatków, o których mowa w §. 1., będą wolni :

a) urzędnicy i służy c. i k. Dworu, Państwa, kraju, gmin, zakładów krajowych i gminnych, funduszów publicznych, nauczyciele publiczni, wojskowi, jakoteż wdowy i sieroty tych osób co do ich poborów służbowych i pochodzących ze stosunku służbowego pensyi, prowizyi, zapomóg i innych poborów ;

b) duszpasterze co do ich kongruy.

§. 5. Na korzyść tych korporacji w §. 1. wymienionych, które zaprowadzają samoistny podatek od płac, nie może być pobierany dodatek do państwowego podatku od płac przy wyższych poborach służbowych.

§. 6. Co do miejscowego odgraniczenia powinności płacenia samoistnego podatku od płac rozstrzyga wyłącznie miejsce zamieszkania otrzymującego pobory służbowe.

§. 7. Celem ustanowienia podstawy opodatkowania dla samoistnego podatku od płac upoważnia się Rząd, udzielić korporacyom, w których na podstawie tej ustawy wprowadzony ma być podatek od płac, dat rejestru szacunkowego dla podatku osobistodochodowego. odnoszących się do poborów służbowych oraz spisu osób, pobierających dochód z poborów służbowych.

§. 8. Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Mojemu Ministrowi Skarbu.

Komisyja podatkowa Wysokiego Sejmu opracowała ten projekt rządowy ze zmianami jedynie w §§. 2 i 4 a mianowicie :

w §. 2 zmieniła stylizację co do wyższych poborów celem dokładniejszego określenia postanowień ustawą objętych, a w §. 4 wykluczyła od uwolnienia od tego podatku urzędników gminnych i zakładów gminnych, urzędników funduszów publicznych, tudzież nauczycieli; zresztą, uważając ten projekt rządowy jako uzasadniony stosunkami wynikającymi z reformy podatkowej, przedłożyła go do uchwały Wysokiemu Sejmowi na posiedzeniu z dnia 7. lutego 1898. (aleg. 181).

Podczas dyskusji nad tem sprawozdaniem Komisji podatkowej objawiły się w Wysokiej Izbie z jednej strony głosy popierające w zasadzie przedłożony projekt ustawy, z drugiej strony głosy występujące przeciw temu projektowi. Mianowicie głosy pierwsze zaznaczyły:

a) że ustawę tę trzeba uważać za rezultat słusznej częściowej kompenzaty za odebranie prerogatywy nakładania dodatków do niektórych podatków;

b) że skoro pobory służbowe podlegające raz tylko podatkowi tj. osobisto-dochodowemu, drugi raz nie są opodatkowane, gdyż uwolniono je od dodatków, podczas gdy inne dochody (np. z kapitału, gruntu, z domów) są dwukrotnie opodatkowane, przeto okoliczność ta przemawia za słusnością ustawy;

c) że chodzi tu o uznanie zasady, że samoistne podatki nakładać możemy, a skoro to uznamy, to może znajdują się inne wydatniejsze źródła, z których w sposób samoistny zaczerpnjemy dochodów. Za nałożeniem tego podatku przemawia właśnie ta okoliczność, iż źródło jego nie będzie bardzo obfite, więc o wielkich obciążeniach mowy być nie może; wreszcie

d) że gdy pobory służbowe, o ile nie przekraczają kwoty 3.200 złr. rocznie, podlegają tylko podatkowi osobisto-dochodowemu (§§. 167 i 233 ustawy z 25. października 1896. Nr. 220 dz. u. p.) a ten podatek na mocy ustawy z 24. czerwca dz. u. kr. Nr. 75. uwolniony został od wszelkich dodatków, — byłyby osoby pobierające płace służbowe poniżej 3.200 złr. wolne od wszelkich ciężarów na rzecz kraju, powiatu i gminy, jeżeliby osobnego opodatkowania ich nie obmyślono. Dodatki bowiem do podatków można obecnie nakładać jedynie na wyższe pobory służbowe w myśl §. 233 cytowanej wyżej ustawy podatkowej.

Z tego wynika, że jest ze wszech miar słusznem i sprawiedliwem, aby wszyscy obywatele kraju ponosili zarówno ciężary krajowe, powiatowe i gminne; każdy bowiem wyjątek uczyniony na korzyść pewnej kategorii osób, jest pewnem pokrzywdzeniem reszty kontrybuentów, którzy pokryć muszą całą budżetową potrzebę.

Zapatrywania zaś odmienne tj. niezgodne z wnioskiem Komisji, występujące zasadniczo tak przeciw projektowi podobnego opodatkowywania jak i przeciw poszczególnym postanowieniom i zasadom tego projektu, streszczają się, jak następuje:

1) że projektowany podatek od pborów służbowych jest niesprawiedliwy, skoro poddaje mu się tylko pewną kategorię i to — jak na nasze stosunki krajowe — biedniejszą, ludzi tj. oficyalistów prywatnych; podczas gdy kategoria lepiej sytuowanych tj. urzędników rządowych, krajowych i tp. ma być wolną od tego podatku; że zatem projektowany podatek powinien obowiązywać wszystkich bez wyjątku;

2) że dla ulżenia biedniejszej klasie, w szczególności oficyalistom prywatnym, należałoby, gdyby już ten podatek koniecznie miał być zaprowadzony, podnieść minimum egzystencji — jako wolnej od podatku — z 600 złr. do 1000 złr., że zatem podatkowi temu miałyby podlegać pobory służbowe dopiero powyżej 1000 złr.;

3) że projekt przedłożony tak, jak go ułożono, jest niejasny i niedokładny, pod następującym względem:

a) W ustawie powiedziano, że Sejm, Rady powiatowe i gminne mogą nakładać ten podatek. Gdy dodatki od podatków bywają zwykle nakładane uchwałami z roku na rok a w niniejszym projekcie nie powiedziano, na jaki okres czasu można uchwalać te samoistne podatki, przeto należałoby w tym kierunku uzupełnić projekt ustawy;

b) Powiedziano w ustawie, że suma wszystkich podatków nałożonych przez kraj, powiat i gminę nie może przenosić połowy podatków rządowych.

Otóż nie można sobie wyobrazić, w jaki sposób rozdział tego podatku dałby się przeprowadzić, gdyby np. wszystkie te trzy korporacje chciały równocześnie zaprowadzić dla siebie ten podatek.

Byłoby więc pożądanem, już w ustawie wyrazić pewien percentualny stosunek np. dla kraju 25%, dla powiatu 15%, dla gminy 10%, razem 50%.

Wysoki Sejm — mając na uwadze objawione wyżej głosy za i przeciw przedłożonemu projektowi, zwrócił sprawę jeszcze raz Komisji swojej do opracowania.

Komisya sejmowa podatkowa rozpatrzyła ponownie przedłożenie rządowe, przy czem wyłoniło się zdanie, że należałoby uwolnienie od płacenia tego podatku po nad kwotę 600 złr. rozszerzyć. Jedni członkowie Komisji chcieli minimum egzystencji ograniczyć do kwoty 800 złr., inni do 1000, 1200 a nawet podnieść do 1500 złr.

Dla braku materiału, na podstawie którego spodziewany efekt pieniężny projektowanego podatku obliczyćby można, Komisya podatkowa zmieniła pierwszy swój wniosek i postanowiła (aleg. 239) nie proponować na razie Wysokiemu Sejmowi uchwalenia ustawy o samoistnych podatkach od poborów służbowych na rzecz ciał autonomicznych, a to aż do czasu, dopóki w przybliżeniu nie będzie znany wynik finansowy tegoż podatku. Wysoki Sejm podzielił — bez dyskusji dalszej — zdanie to Komisji podatkowej i uchwałą z dnia 18. lutego 1898. wezwał c. k. Rząd, „ażeby dostarczył „na podstawie materiału zebranego dla wymiaru podatku osobisto-dochodowego sumarycznie zestawionych spisów jednostek pobierających płacę wedle poszczególnych kategorii, poczynsz od 600 złr. rocznie w górę idąc, które to spisy miałyby obejmować odrębnie jednostki podatkowe w miastach Lwowie, Krakowie, w 30 większych „miastach i w reszcie kraju według poszczególnych powiatów“.

Odezwą z dnia 9/10 1898 L. 11027/pr. c. k. Prezydyum Namiestnictwa udzieliło Wydziałowi krajowemu żądanych wyżej przez Wysoki Sejm wykazów za r. 1898, zaś co do projektu ustawy o tym podatku przedłożonym pierwotnie Wysokiemu Sejmowi przez c. k. Rząd zauważył p. Minister Skarbu w reskryptach swoich z dnia 24. lipca 1898. L. 5016 i z dnia 12. marca 1899 L. 9183/98.:

1) że c. k. Rząd z uwagi, iż kumulatywne zaprowadzenie podatku (na rzecz kraju, powiatów i gmin) musiałyby pociągnąć za sobą pewne trudności pod względem rozkładu podatków, które to trudności mogłyby wywrzeć szkodliwy wpływ na wynik praktyczny w szczególności na dochód z podatku, po dokonanych pośrednio ścisłych studyach nad podatkiem od poborów służbowych nie mógłby się już zgodzić na taki projekt ustawy i domagać się musi uchylenia odnośnych postanowień w powołanym projekcie;

2) że współdziałanie organów państwowych w rozkładzie autonomicznego podatku od poborów służbowych mogłyby tylko wtedy nastąpić, jeśliby współdziałanie ten nie był dla organów tych połączony z pracą ich siły przechodzącą. W tym względzie równoczesne zaprowadzenie kumulatywne kilku autonomicznych podatków w kraju, musi być tak unormowane, by albo całkiem odstąpiono od żądania współdziałania organów państwowych przy rozkładzie tego podatku, lub przynajmniej udział ten do minimum ograniczono;

3) wreszcie zauważyło c. k. Ministerstwo Skarbu, że dla nieodzownego ograniczenia najwyższego wymiaru sumy konkurujących podatków z jednej strony i dla ustalenia zasady pierwszeństwa z drugiej strony, jest wskazaniem, ażeby te gminy względnie powiaty, w których istniałyby już podatek od poborów służbowych w najwyższym dozwolonym wymiarze, zajęte były z podatku, któryby później zaprowadzono na rzecz powiatu względnie kraju.

Wobec tego oświadczenia JE. p. Ministra Skarbu, tudzież oświadczenia c. k. Prezydyum Namiestnictwa z 2. sierpnia 1898. L. 8692/pr. że zastrzega sobie ewentualne zaznaczenie tego stanowiska Rządu przy dalszych obradach nad rzeczonym projektem ustawy, Wydział krajowy odezwą z dnia 25/10. 1898. LW. 63071 odniósł się do c. k. Prezydyum Namiestnictwa o wyjednanie, by c. k. Rząd wniósł na najbliższej sesji sejmowej zmieniony projekt ustawy o zaprowadzeniu samoistnych podatków od poborów służbowych na rzecz ciał autonomicznych, lub też zawiadomił Wydział krajowy, jakie zmiany w szczególności uznaje c. k. Rząd za konieczne w projekcie swoim z r. 1898. tak, aby Wydział krajowy już na najbliższej sesji sejmowej odpowiedni wniosek Wysokiemu Sejmowi mógł przedłożyć. Gdy c. k. Ministerstwo Skarbu w udzielonym Wydziałowi krajowemu — odezwą c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 26. kwietnia 1899. L. 2961/pr. — reskrypcie z 12. marca 1899. L. 9183. oznajmiło, że wniesienie, jako przedłożenia rządowego, projektu ustawy uwzględniającego przytoczone wyżej przez Ministerstwo okoliczności nie może być wzięte pod rozwagę już z tego powodu, że Wydział krajowy nie oświadczył się co do tego, czy Sejm galicyjski zamierza zaprowadzić samoistny podatek od poborów służbowych na rzecz powiatów lub gmin, czy też na rzecz kraju — Wydział krajowy zajął się dokładnem zbadaniem tego przedmiotu i na podstawie także obliczenia sporządzonego z udzielonych mu przez c. k. Namiestnictwo w 1898. wykazów jednostek pobierających płacę służbowe, w odezwie swej z dnia 20. czerwca 1899. do LW. 27510 oświadczył c. k. Prezydyum Namiestnictwa, co następuje:

I) Podzielając zapatrywanie c. k. Rządu, że komulatywne zaprowadzenie rze-
czonych podatków, tak jak c. k. Rząd pierwotnie proponował, tj. na rzecz kraju, po-
wiatu i gmin, przedstawiałyby pewne trudności pod względem rozkładu podatków i nie
byłoby w rezultacie praktycznem, co zresztą już podnoszono w dyskusyi sejmowej na
posiedzeniu z 7. lutego 1898., W dział krajowy postanowił oświadczyć się za wpro-
wadzeniem w życie rzeznaczonych podatków, lecz tylko na rzecz kraju, gdyż tylko dla tej
korporacji autonomicznej, wedle sporządzonego obliczenia — mógłby podatek ten sta-
nowić wydatniejsze i opłatne źródło dochodu.

II.) Okoliczność zatem, że samoistne podatki od poborów służbowych miałyby
być przypisywane i pobierane li na rzecz jednego ciała autonomicznego tj. kraju, a nie
komulatywnie, usuwa obawę c. k. Rządu o obciążenie organów jego przy rozkładzie
i poborze tego podatku. Wydział krajowy sądzi zatem, że trudność ta pod względem
poboru jednolitego podatku nie będzie miała miejsca i wyraża przekonanie swoje, że
najwłaściwiej i jedynie organa państwowe, tak jak to czynią co do dodatków autono-
micznych, mogłyby się zajmować także — bez trudności — przypisywaniem i ściągają-
niem samoistnego podatku od poborów służbowych na rzecz funduszu krajowego.

III.) Wedle §. 4. projektu rządowego wniesionego do Wysokiego Sejmu w sty-
czniu r. 1898. mają być wolni od podatku, o którym mowa:

a) urzędnicy i słudzy c. i k. Dworu, państwa, kraju, gmin, zakładów krajowych
i gminnych, funduszków publicznych, nauczyciele publiczni, wojskowi, jakoteż wdowy
i sieroty tych osób, co do ich poborów służbowych i pochodzących ze stosunku służbo-
wego pensyi, prowizyi, zapomóg i innych poborów;

b) duszpasterze co do ich kongruy.

Z postanowienia tego wynika:

1) że podatek ten mieliby opłacać li urzędnicy prywatni, zajęci przy majątkach
ziemskich, fabrykach, przedsiębiorstwach, stowarzyszeniach, bankach, w ogóle przy in-
stytucjach prywatnych;

2) że w kraju naszym przeważnie rolniczym, gdzie urzędnicy zajęci przy nie-
licznych fabrykach, przedsiębiorstwach i zakładach przemysłowych, przedstawiają wcale
ograniczoną liczbę, podatek ten ostatecznie dotknąłby w większej części oficyalistów
prywatnych przy majątkach ziemskich;

3) że zatem podatek ten obciążyłyby kategorię osób najmniej do tego podatną,
bo ludzi, niemających ani stałych posad, ani zabezpieczonych na starość, którzy mając
szczerpłe dochody, walczą przeważnie z niedostatkiem i ledwie mogą siebie i rodziny
swe utrzymać;

4) że najliczniejsza kategoria osób (urzędnicy c. i k. Dworu, państwa, kraju)
najlepiej sytuowani, zabezpieczeni sami jak i ich rodziny, miałyby być wolną od tego
podatku; i

5) że — po wyłączeniu osób w §. 4. projektu rządowego wymienionych —
efekt finansowy z tego podatku zmalałby do takiej cyfry, że w istocie nasuwałoby się
poważne pytanie, czy ze względu na wydatność tego źródła dochodu dla funduszu kra-
jowego, tudzież z uwagi na podmiot opodatkowania, należy taki podatek w życie
wprowadzić.

Gdy zatem wedle sporządzonego obliczenia projektowany podatek samoistny
przyniósłby funduszowi krajowemu wydatniejszy dochód tylko wówczas, gdyby wszystkie
pobory służbowe — bez wyjątku — podatkiem tym zostały obłożone; gdy dalej
słuszną i sprawiedliwą rzeczą jest, ażeby wobec równych praw i obowiązków publi-
cznych — wszyscy zarówno urzędnicy bez wyjątku a tem więcej kategoria tychże le-
piej sytuowana i zabezpieczona temu podatkowi podlegała; gdy wreszcie przez zrówna-
nie pod tym względem kontrybuentów usunie się zarzut niemoralności podatkowej i nie-
sprawiedliwości, jaki możnaby uczynić projektowi powyższemu i co też w toku dysku-
syi sejmowej w dniu 7. lutego 1898. podnoszono, przeto Wydział krajowy oświadczył
się za pobieraniem samoistnego podatku od wszelkich płac służbowych a przeciw uwol-
nieniu od tego podatku osób w §. 4. projektu rządowego wymienionych.

Na takich tylko zasadach opierając się, tj. że samoistny podatek od poborów
służbowych zaprowadzony zostanie od wszelkich — bez wyjątku poborów służbowych
i tylko na rzecz kraju, że przypisywaniem i poborem tego podatku zajmować się będą
jedynie c. k. organa państwowe, mógłby Wydział krajowy odnośny projekt ustawy
przedłożyć Wysokiemu Sejmowi do uchwały, nie uchylając przez to i teraz możliwości,
że c. k. Rząd, czyniąc w r. 1898. sam od siebie przedłożenie sejmowe, przedłożył

zechce Wysokiemu Sejmowi ponownie swój projekt odpowiednio zmodyfikowany.

Wydział krajowy prosił zatem c. k. Prezydium Namiestnictwa o zakomunikowanie powyższego oświadczenia swojego p. Ministrowi Skarbu i o wczesne zawiadomienie Wydziału krajowego o ostatecznej decyzji c. k. Rządu w tej sprawie, oraz o oznajmienie, czy c. k. Rząd sam zechce uczynić ponowne przedłożenie swoje na najbliższej sesji sejmowej.

Wreszcie gdy udzielone Wydziałowi krajowemu przez c. k. Namiestnictwo wykazy poborów służbowych z r. 1898 nie poszczególniały w każdej kategorii dochodów, ile z opodatkowanych tamże jednostek przypada na urzędników prywatnych, przeto Wydział krajowy zwrócił zarazem c. k. Prezydium Namiestnictwa rzezone wykazy, celem wskazanego wyżej uzupełnienia, oraz prosił o dostarczenie takichże dat za r. 1899.

Tymczasem Wysoki Sejm wskutek wniosku posła Średniawskiego i tow. przedłożonego dnia 4. kwietnia r. 1900. w sprawie opodatkowania stałych pensyj służbowych, kapitalistów i innych podatkiem osobisto-dochodowym niedotkniętych dochodów na rzecz kraju, powiatu i gmin, przypomniał określoną wyżej sprawę zaprowadzenia samoistnego podatku od poborów służbowych i na posiedzeniu z dnia 4. maja 1900 powziął następującą uchwałę:

„Sejm wzywa c. k. Rząd ponownie, ażeby z wszelką pewnością na najbliższej „sesji sejmowej przedłożył materiał statystyczny odnośnie do uchwały z dnia 18. lutego 1898. mający służyć do ocenienia wydatności samoistnego opodatkowania poborów służbowych na potrzeby ciał autonomicznych“

C. k. Prezydium Namiestnictwa czyniąc też zadość powołanej wyżej odezwie Wydziału krajowego z dnia 20. czerwca 1899 LW. 27510 a temsamem i późniejszej uchwale Wysokiego Sejmu z 4. maja 1900. — nadesłało Wydziałowi krajowemu odezwą z dnia 12. maja 1900. L. 12986|pr. uzupełnione w myśl życzeń Wydziału krajowego daty statystyczne za r. 1898 i 1899. oraz odezwą z dnia 8 października 1900. L. 9721|pr. zakomunikowało Wydziałowi krajowemu reskrypt p. Ministra skarbu z 27. lipca 1900. L. 2310 wydany w porozumieniu z p. Prezydentem Ministrów, jako kierownikiem c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych następującej treści:

1). „Ze względów zasadniczych Rząd musi bezwarunkowo obstawać przy żądaniu, aby urzędnicy Dworu, państwa, kraju i funduszów publicznych byli uwolnieni od „mającego się zaprowadzić podatku autonomicznego od poborów służbowych.

„Gdyby przeto Wydział krajowy nie odstąpił od żądania obciążenia urzędników Dworu, państwa, kraju i funduszów publicznych krajowym podatkiem pensyjnym, zaprowadzenie krajowego podatku pensyjnego wogóle nie byłoby możliwe, ponieważ nie byłoby nadziei, aby jakikolwiek ewentualnie uchwalony projekt ustawy o takim krajowym podatku pensyjnym uzyskał Najwyższą Sankeyę.“

2) „Co do współdziałania organów państwowych przy nakładaniu i ściąganiu „autonomicznego podatku pensyjnego gotowe jest ministerstwo skarbu do jak najdalej „idących koncesyj.“

3) „Jak się jednak okazało z bliższego zbadania pracy, którą organa państwowe byłyby obciążone wskutek administracji autonomicznego podatku pensyjnego, przeprowadzenie nakładania krajowego podatku pensyjnego przez organa państwowe, byłoby znacznie łatwiejsze, gdyby wymiar tego podatku obliczono tylko według wysokości przypadającego podatku osobisto-dochodowego.

„Dla uproszczenia administracji byłoby więc bardzo pożądanem, aby wymiar krajowego podatku pensyjnego ustanowiono w pewnej oznaczonej części (Quote) podatku osobisto-dochodowego (nie zaś także państwowego podatku pensyjnego); w „skrypcie ministeryalnym z 18. listopada 1897. L. 8402, którego odpis dołącza się) „podano połowę podatku, który według ustawy o podatkach osobistych przypada na „płace, jeżeli te są jedynym dochodem pobierającego je, jako dopuszczalne maximum „samoistnego podatku od poborów służbowych.

„Ponieważ jednak nie da się zaprzeczyć, że w razie unormowania wymiaru krajowego podatku pensyjnego w sposób powyższy pobory służbowe przewyższające „6400 koron byłyby wskutek nieuwzględnienia państwowego podatku pensyjnego przy obliczaniu krajowego podatku pensyjnego w mniejszym stopniu obciążone na rzecz „kraj, niż to uznano za odpowiednie dla celów państwowych, przeto Ministerstwo „skarbu byłoby gotowe w razie ustanowienia wymiaru krajowego podatku pensyjnego

„w pewnej części (np. w połowie) samego tylko podatku osobisto-dochodowego odstąpić od wyrażonego w powołanym reskrypcie z 18. listopada 1897. L. 8402 żądania, „aby w razie zaprowadzenia autonomicznego podatku pensyjnego nie pobierano żadnych dodatków do państwowego podatku pensyjnego; wolność od dodatków, przysługująca obecnie urzędnikom Dworu, państwa, kraju i funduszów publicznych musiałaby jednak oczywiście i tu pozostać zapewnioną.

4) „Dalszym warunkiem nakładania i ściągania krajowego podatku pensyjnego przez urzędy państwowe, wypływającym ze względów manipulacyjno-technicznych, „byłoby ograniczenie tego podatku do poborów służbowych, podlegających opodatkowaniu przez potrącenie, które ma zastosowanie w przeważnej liczbie przypadków.“

Wydział krajowy, otrzymawszy tym sposobem od c. k. Rządu żądane i uzupełnione daty statystyczne o ilości ludności pobierających płace służbowe tudzież powołane wyżej enuncyacje c. k. Rządu, dotyczące się projektu zaprowadzenia samoistnego podatku od poborów służbowych na cete autonomiczne, zajął się przedewszystkiem obliczeniem efektu finansowego, jakoby z tego źródła dochodu wynikł w przybliżeniu dla kraju, zaś celem możliwego jeszcze uzupełnienia tego przedmiotu zażądał odezwy z dnia 28. sierpnia 1900. L. 32578 od Wydziałów krajowych wszystkich krajów w Radzie Państwa reprezentowanych informacyj, czy i o ile zajmowano się tamże sprawą zaprowadzenia samoistnych podatków od poborów służbowych na cele autonomiczne, prosząc w razie twierdzącym o udzielenie Wydziałowi krajowemu odnośnych sprawozdań projektów ustaw ewentualnie samych ustaw, jeśli one już obowiązują.

Alg. 2. 3.

Z obliczenia tego wyżej wspomnianego pod dołączonego, które sporządzono oddzielnie dla całego kraju, a oddzielnie z tego dla m. Lwowa i Krakowa i 30 większych miast i w którym przyjęto maksymalną stopę projektowanego podatku od poborów służbowych tj. 50% od podatku państwowego osobisto-dochodowego przypadającego, z §. 172. ustawy z 25. października 1896. dz. u. p. Nr. 220, wynika wedle stanu z r. 1899:

1). że gdyby podatkiem tym samoistnym obłożono wszystkie bez wyjątku pobory służbowe, to kwota podatkowa wyniosłaby w przybliżeniu . . . 403.725 koron gdyby zaś podatek ten miał obciążyć tylko urzędników prywatnych, dochód z niego przyniesłby mógł funduszowi krajowemu tylko kwotę około 110.658 koron.

2). że cyfry te możliwego dochodu nie są nigdy pewne, gdy się zważy, że pobory służbowe ulegają przeróżnym i ciągłym zmianom a także zmniejszać się mogą lub nawet w zupełności ustawać, i że w razie niemożności ściągnięcia z tych poborów i odpisania przez władze skarbowe, państwowego podatku osobisto-dochodowego od poborów służbowych przypisanego, trzeba by w konsekwencji z tych samych powodów odpisywać i samoistny podatek krajowy;

3) że najwyższe cyfry możliwego dochodu przedstawiają te powiaty, które są siedzibą stolicy kraju, fabryk, zakładów przemysłowych i przedsiębiorstw tudzież znaczniejszych zarządów dóbr, jako to powiaty: Biała, Chrzanów, Dolina, Drohobycz, Gorlice, Kraków, Krosno, Lwów, Stryj, Żywiec.

4). że z miast odznaczają się pod tym względem: Lwów, Kraków, Biała, Kołomyja, Przemyśl, Stanisławów, Tarnów;

5). że inne powiaty względnie miasta spadają do granicy osiągniętej ledwie kilkaset złr. a nawet kilkadziesiąt i kilkanaście, jak np. powiaty: Cieszanów, (91.50), Dobromil (99.50), Grybów, (14.10), Horodenka, (98.80), Jaworów, (32.30), Kałusz, (57.20) Kolbuszowa, (50), Pilzno, (56.60), Podhajce, (51.70), Sambor, (97.20), Strzyżów, (34.10) Trembowla, (68.40), Zbaraż, (22.90); wreszcie

6). że efekt pieniężny, przyjęty nawet w pełnem dozwolonem maximum wymiaru tj. 50%, czyli w połowie podatku państwowego — gdyby miał wpływać li na fundusz krajowy, byłby stosunkowo dość skąpy, a już dla drobnych kwot i trudności w przypisywaniu i poborze nie opłaciłyby się chyba pojedynczym powiatom i gminom, a przynajmniej fundusze powiatowe i gminne nie odczułyby wielkiej ulgi z takiego szczupłego dochodu przynieść mogącego w przeważnej większości powiatów kilkaset lub kilkadziesiąt złr.

Co się tyczy nakoniec kwestyi, czy i o ile zajmowano się zaprowadzeniem podatku, o którym mowa, w innych krajach naszej Monarchii, względnie czy go tam zaprowadzono, to z udzielonych Wydziałowi krajowemu w tym względzie wiadomości okazuje się, co następuje:

W Austrii niższej, na Morawach, w Krainie i Dalmacyi nie zajmowano się dotąd weale tą sprawą, z Bukowiny zaś nie otrzymaliśmy żadnej wiadomości.

W Gorycyi zaniechano inicjatywy z powodu różnych trudności połączonych z poborem tego podatku i z powodu nieznacznego spodziewanego rezultatu finansowego.

Wreszcie w Istrii był projekt zaprowadzenia samoistnego podatku od poborów służbowych na rzecz gmin, lecz projekt ten z powodu szczupłego rezultatu finansowego, jakiby mógł przynieść, upadł.

Natomiast w Salzburgu, Szląsku, Tyrolu i Austrii wyższej obowiązują już ustawy krajowe, nadając *gminom* prawo zaprowadzenia samoistnego podatku od poborów służbowych; a to:

Ustawa z dnia 24. czerwca 1898. dz. u. kr. Nr. 20 dla księstwa Salzburgskiego opiewa następująco:

§. 1.

„Gminom przysługuje prawo uchwalania samoistnych podatków od poborów służbowych, których wymiar nie może przekraczać połowy tego podatku, jaki według ustawy z dnia 25. października 1896. dz. p. p. Nr. 220 o bezpośrednich podatkach osobistych przypada na pobory służbowe, jeżeli one stanowią jedyny dochód obowiązany do płacenia podatku.

„Do nakładania tego podatku potrzeba zezwolenia Wydziału krajowego i zgody politycznej władzy krajowej.

§. 2.

„Od tego gminnego podatku od poborów służbowych są wolni:

„1. Urzędnicy i słuźy c. i k. Dworu, państwa, kraju i funduszów publicznych, następnie wojskowi, jakoteż ich wdowy i sieroty co do ich poborów służbowych i pochodzących ze stosunku służbowego pensyj, prowizyj, dodatków na wychowanie i darów z łaski;

2. Duszpasterze co do ich kongruy i publiczni nauczyciele.

§. 3.

„W tych gminach, w których na zasadzie niniejszej ustawy gminny podatek od poborów służbowych będzie zaprowadzony, ma być państwowy podatek pensyjny wolny od wszelkich dodatków.

§. 4.

„Co do miejscowego odgraniczenia powinności płacenia tego podatku rozstrzyga wyłączenie miejsce zamieszkania otrzymującego pobory służbowe.

§. 5.

„Celem ustanowienia podstawy opodatkowania dla gminnego podatku od poborów służbowych upoważnia się Rząd, do udzielania gminom, w których zaprowadzonym będzie podatek od poborów służbowych na zasadzie tej ustawy, dat rejestru szacunkowego odnoszących się do poborów służbowych i wykazu osób, pobierających dochód z płac służbowych.

§. 6.

„Wykonanie niniejszej ustawy polecam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i skarbu.“

Ustawa z dnia 24. czerwca 1898. Nr. 39. dz. u. kr. dla Szlązka, wyklucza w art. 1. wyraźnie od podatku: inne źródła dochodu, zaś w art. 2. obejmuje, jako wolnych od podatku, także urzędników i sług gmin; zresztą w brzmieniu swoim analogiczną jest z ustawą dla Salzburga.

W Tyrolu obowiązuje ustawa z dnia 15. września 1899. dz. u. kr. Nr. 50 równobrzmiąca z postanowieniami ustawy Salzburgskiej.

W Austrii wyższej zaś jest w mocy ustawa z dnia 27. sierpnia 1899. dz. u. kr. Nr. 32 o gminnym podatku od poborów służbowych; a różni się od ustawy Salzburgskiej tem tylko, że tak samo jak w Szlązku zaznacza w art. 1. „że podatek ten dotyka tylko pobory służbowe z wyłączeniem innych źródeł dochodu kontrybuenta“ zaś w art. II. uwalnia od podatku także:

a). osoby, których roczny dochód z poborów służbowych temu podatkowi podlegających nie przekracza 1000 złr. — stanowi zatem minimum egzystencji wolne od podatku;

b). urzędników i sług gmin — tak jak w Szlązku;

c). prócz duszpasterzy co do kongruy uwalnia także i organistów co do dochodów w tym charakterze i z tej służby im przypadających.

Nadto w Nr. 36. dziennika ustaw kraj. z r. 1899 dla Austrii wyższej ogłoszono dnia 16. listopada 1899. przepisy wykonawcze do powyższej ustawy wydane przez c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym, które opiewają:

I.

„Wedle postanowienia art. I. wspomnianej ustawy najwyższy wymiar gminnego podatku od poborów służbowych nie może być wyższy, jak połowa państwowego podatku osobisto-dochodowego, oznaczonego w §. 172. ustawy z dnia 25. października 1896. dz. p. p. Nr. 220, a podatek ten dotyka tylko pobory służbowe względnie płace kontrybuentów z wyłączeniem innych źródeł dochodu.

„Uchwalając zatem zaprowadzenie gminnego podatku od poborów służbowych trzeba przedewszystkiem na to zważać, ażeby dozwolony ustawą najwyższy wymiar nie został przekroczony; w przeciwnym bowiem razie zezwolenie na pobór podatku nie mogłoby być udzielone.“

„Najwyższy wymiar gminnego podatku od poborów służbowych wynosi zatem od poborów tych;

<i>ponad</i>	<i>do włącznie</i>	<i>podatek</i>
1000 złr.	1100 złr.	5 złr. —
1100 „	1200 „	6 „ —
1200 „	1300 „	7 „ —
1300 „	1400 „	8 „ —
1400 „	1500 „	9 „ —
1500 „	1600 „	10 „ —
1600 „	1700 „	11 „ —
1700 „	1800 „	12 „ —
1800 „	1900 „	13 „ 50 ct.
1900 „	2000 „	15 „ — „
2000 „	2200 „	17 „ — „
2200 „	2400 „	19 „ 50 „
2400 „	2600 „	22 „ — „
2600 „	2800 „	24 „ 50 „
2800 „	3000 „	27 „ 50 „
3000 „	3300 „	31 „ — „
3300 „	3600 „	35 „ 50 „

„Skale podatkowe na wyższe jak 3600 zlr. pobory służbowe przypadające, mogą być ze skali podatku państwowego w §. 172. ustawy z 25. października 1896 Nr. 220 dz. p. p. zawartej, obliczone.

„Zaleca się przy ustalaniu wymiaru gminnego podatku od poborów służbowych zachować stopnie zawarte w §. 172. ustawy o podatkach osobistych, wyżej częściowo podanych, przyczem zachowanie dozwolonego ustawą najwyższego wymiaru żadnej nie podlega trudności.“

II.

„Uchwałą Rady gminnej tyczącą się zaprowadzenia gminnego podatku od poborów służbowych należy w gminie ogłosić z uwagą, że ci, którzyby uchwałą tą uważali się obciążonymi swoje zażalenia na tę uchwałę w przeciągu dni 14 od dnia ogłoszenia licząc, wnieść mogą u Zwierzchności gminnej.

III.

„Po upływie terminu 14 dniowego należy — przy dołączeniu dotyczącego protokołu z posiedzenia Rady gminnej — wnieść podanie do Wydziału krajowego o zezwolenie na gminny podatek od poborów służbowych, przy czem należy oznajmić, czy na dotyczącą uchwałę Rady gminnej wniesiono zażalenia lub nie.

„W wypadku twierdzącym należy zażalenia takie dołączyć.

„Podanie o zezwolenie na gminny podatek od poborów służbowych należy zawsze oddzielnie od innych równoczesnych podań, a w szczególności także od podań o zezwolenie na dodatki gminne i inne opłaty na cele gminne wnieść.

IV.

„Na podstawie otrzymanego od Wydziału krajowego w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem zezwolenia na pobór gminnego podatku od poborów służbowych, ma dotycząca Zwierzchność gminna w myśl art. V ustawy z 28. sierpnia 1899 dz. u. kr. Nr. 32. odnieść się do c. k. władzy podatkowej pierwszej instancji (Administracji podatkowej, Starostwa), którą Wydział krajowy uwiadomi o zezwoleniu na pobór gminnego podatku od płac służbowych, o udzielenie odnoszących się do poborów służbowych dat z rejestru szacunkowego i o udzielenie wykazu osób w gminie zamieszkałych, które mają dochody z poborów służbowych.

V.

„Na podstawie otrzymanych od c. k. Władzy podatkowej komunikatów ma Zwierzchność gminna dokonać wymiaru i przepisu gminnego podatku od poborów służbowych.

„Poboru tego podatku dokonuje — tak, jak poboru dodatków gminnych — Zwierzchność gminna względnie jej organa.

VI.

„Przy każdoczesnem ustanawianiu procentu dodatków gminnych należy na dochód z gminnego podatku od poborów służbowych w ten sposób zważać, ażeby cyfra dochodu obliczona na podstawie komunikatów c. k. władzy podatkowej — po potrąceniu możliwych kosztów poboru — do preliminarza budżetu gminnego w dziale „pokrycia“ wstawioną została.

Wreszcie w Vorarlbergu Sejm tamtejszo-krajowy na posiedzeniu z dnia 20. kwietnia 1900 wskutek wniesionych petycyj gmin — uchwalił projekt ustawy zaprowadzenia będącego w mowie podatku także na rzecz gmin.

Projekt ten o tyle tylko różni się od ustawy obowiązującej w Salzburgu, że — za poprzednią zgodą wyjątkową c. k. Ministerstwa skarbu — domieszczone w §. 1 ustęp stanowiący:

„W okolicznościach zasługujących na szczególne uwzględnienie może być „gminny podatek od poborów służbowych ustanowiony w wysokości najwyżej 60% „podatku państwowego“ i że w § 2. o osobach wolnych od podatku zaznaczono co do duszpasterzy ich pobory służbowe i emerytury.

Projekt powyższy nie uzyskał jednak jeszcze sankcyi.

Odmienne zaś miała się sprawa w Karyntyi, w Styri i w Czechach; tam bowiem zajmowano się zaprowadzeniem samoistnego podatku od poborów służbowych na rzecz kraju.

Mianowicie w Karyntyi na posiedzeniu dnia 28. lutego 1898 uchwalił Sejm projekt ustawy o poborze na rzecz kraju podatku od dochodów z płac służbowych, pensyj emerytalnych, zaopatrzeń, prowizyj etc.; który to projekt brzmiał następująco:

§. 1.

„Z dochodów z płac i wynagrodzeń służbowych i emerytur urzędników i sług „w Karyntyi zamieszkałych, jeśli dochód ten więcej jak 600 złr. wynosi, pobieranym „będzie krajowy podatek.

Od podatku tego są wolni:

„a) Urzędnicy i słudzy c. i k. Dworu, państwa, kraju, gmin i funduszów publicznych, następnie osoby wojskowe;

„b) urzędnicy i słudzy karyntyjskiej Izby handlowej i przemysłowej;

„c) nauczyciele szkół publicznych i takich szkół Towarzystw lub prywatnych, „które otrzymują subwencję od kraju;

„a to: wszystkie osoby pod a) — c) wymienione, co do ich poborów służbowych.

„d) duszpasterze, co do ich kongrui;

„e) wdowy i sieroty po osobach pod a) — c) wymienionych, co do ich ze „sunku służbowego pochodzących pensyj, prowizyj, dodatków na wychowanie i „darów z łaski.

§. 2.

„Podatkowi podlegają:

„a) płace, dodatki osobiste i aktywalne, remuneracye i wszystkie inne jak „kolwiek zwane, z góry ustanowione pobory w pieniądzu lub w naturze;

„b) wszystkie inne korzyści wypływające ze stosunku służbowego lub „stanowiska zawodowego lub ze względu na to stanowisko, jak tanyemy, taksy obecności, „zapłaty ugodowe i od sztuki, prowizye itp. (zmiennne pobory);

„e) emerytury i zaopatrzenia wszelkiego rodzaju, które wedle §. 1. „podlegające podatkowi osoby lub ich wdowy i sieroty pobierają od „służbodawcy lub z „funduszów i kas, do których „służbodawcy datkami przyczyniają się.

§. 3.

„Osoby, które wedle §. 1 a) — e) uwolnione są od podatku krajowego, lecz z „innych „stosunków służbowych pobierają płace podlegające opodatkowaniu wedle §. 2., „mają, „jeśli suma ogólna poborów uwolnionych i niewolnionych rocznie 600 złr. „przewyższa, „z kwoty podatkowej przypadającej na cały dochód z poborów „służbowych, ową „część „uiszczać, która wypada „stosunkowo na dochód „podlegający „podatkowi „krajowemu.

§ 4.

„Podatek wynosi rocznie od dochodów wedle §. 2. podatkowi podlegających :

<i>ponad</i>	<i>do włącznie</i>	<i>podatek</i>
600 złr.	625 złr.	2 złr. 10 ct.
625 „	650 „	2 „ 40 „
650 „	675 „	2 „ 60 „
675 „	700 „	2 „ 80 „
700 „	750 „	3 „ 20 „
750 „	800 „	3 „ 60 „
800 „	850 „	4 „ —
850 „	900 „	4 „ 50 „
900 „	950 „	5 „ —
950 „	1000 „	5 „ 50 „
1000 „	1100 „	6 „ —
1100 „	1200 „	7 „ 20 „
1200 „	1300 „	8 „ 40 „
1300 „	1400 „	9 „ 60 „
1400 „	1500 „	10 „ 80 „
1500 „	1600 „	12 „ —
1600 „	1700 „	13 „ —
1700 „	1800 „	14 „ —
1800 „	1900 „	16 „ —
1900 „	2000 „	18 „ —
2000 „	2200 „	20 „ —
2200 „	2400 „	23 „ —
2400 „	2600 „	26 „ —
2600 „	2800 „	29 „ —
2800 „	3000 „	33 „ —
3000 „	3200 „	37 „ —
3200 „	3600 „	48 „ —
3600 „	4000 „	57 „ —
4000 „	4500 „	78 „ —
4500 „	5000 „	100 „ —
5000 „	5500 „	125 „ —
5500 „	6000 „	140 „ —
6000 „	6500 „	170 „ —
6500 „	7000 „	186 „ —
7000 „	7500 „	245 „ —
7500 „	8000 „	265 „ —
8000 „	8500 „	333 „ —
8500 „	9000 „	365 „ —
9000 „	9500 „	380 „ —
9500 „	10.000 „	402 „ —

„ponad 10.000 złr. 5%o dochodu podlegającego opodatkowaniu.

„Podatek jednak wymierzać należy w taki sposób, żeby z poborów wyższego stopnia po strąceniu podatku nie zostawało nigdy mniej, niż zostaje z najwyższych poborów najbliższego niższego stopnia po strąceniu podatku na ten ostatni przypadającego.

§. 5.

„Dla każdego obowiązanego do płacenia podatku przyjętym będzie dochód w tej kwocie, jaka ustaloną będzie przy wymiarze państwowego podatku osobistego dochodowego i pensyjnego dla dochodu z poborów i wynagrodzeń służbowych tudzież

„z emerytur wedle §§. 167, 168, 212 i 233 ustawy z 25. października 1896 dz. u. p. Nr. 220 o podatkach bezpośrednich osobistych.

„Zmiany, jakich dozna państwowa podstawa wymiaru wskutek obniżen lub „dodatkowych wymiarów będą miały zastosowanie także i dla podatku krajowego.

§. 6.

„C. k. władze podatkowe upoważnia się udzielać tym organom krajowym, których Wydział krajowy do tego przeznaczy, daty z państwowych aktów wymiarowych podatku, a pożądanę wedle §. 5 dla wymiaru krajowego podatku.

„Funkcyonaryuszów krajowych obowiązują postanowienia §. 246. ustawy z 25. października 1896 dz. u. p. Nr. 220.

§. 7.

„Kwota uiścić się mającego podatku będzie każdemu kontrybuentowi wezwaniem płatniczem oznajmioną.

„Prócz tego tym, którzy pobory w §. 1. oznaczone wypłacają, będzie doręczone wezwanie płatnicze z oznajmieniem wymierzonej kwoty podatkowej, i wypłacający te pobory są obowiązani przypisani pobierającym płaci podatek krajowy potrącać w tych samych terminach i w tych samych stosunkowo ratach, w których wypłaca się pobory.

„Kwoty potrącone w ciągu roku kalendarzowego należy odwieść w przeciągu „14 dni po upływie roku“.

§. 8.

„Gdyby z początkiem nowego roku podatkowego przypis podatku na ten rok nie był jeszcze wiadomy, to w takim wypadku, aż do nadejścia odnośnego wezwania płatniczego należy potrącać podatek tymczasowo — z zastrzeżeniem późniejszego wyrównania — wedle przeszłorocznego wymiaru.

§. 9.

„Przeciw przypisaniu i wymiarowi podatku przysługuje tak kontrybuentowi jak i obowiązanemu do potrącania podatku (§. 7) prawo odwołania się w przeciągu dni „30 do karyntyjskiego Wydziału krajowego, a przeciw orzeczeniu tegoż możność wniesienia zażalenia do c. k. Trybunału administracyjnego po myśli ustawy z 22. października 1875 Dz. u. p. 36 ex 1876.

§. 10.

„Początek i koniec obowiązku podatkowego reguluje się wedle postanowień prawnych, obowiązujących w tej mierze co do podatku osobisto-dochodowego, które mają też analogiczne zastosowanie do zmian w ciągu roku zachodzących.

„Zgaśnięcie obowiązku podatkowego ma miejsce mianowicie także wtedy, gdy odbiorca poborów podatkowi podlegających swoje stałe miejsce zamieszkania przeniósł „poza granice kraju Karyntyi.

„Pod względem zadawnienia podatku krajowego obowiązują postanowienia §. „284. ustawy z 25. października 1896 dz. u. p. Nr. 220.

§. 11.

„Obowiązani wedle §. 7. do potrącań odpowiedzialni są za należyte wykonanie „tego obowiązku jakoteż za odwiezienie potrąconych kwot w należytych czasie.

„W wypadku opóźniającego się odwiezienia podatku ma być zaległość ściągniętą w drodze politycznej egzekucyi przez władze polityczne I. instancyi.

§. 12.

„Kwoty pobrane jako podatek krajowy będą pomiędzy kraj i gminy, w których mieszkają odbiorcy płac i wynagrodzeń służbowych lub emerytur podatkowi podlegających, w ten sposób dzielone, że gmina zamieszkania otrzyma połowę podatku, jaki uiścili kontrybuenci na obszarze gminy zamieszkali.

§. 13.

„Wszelkie bliższe postanowienia o wygotowywaniu i doręczaniu nakazów płatniczych (§. 7) jakoteż o sposobie, jak odbywać się ma płacenie podatku i wypłata przypadającego gminom udziału, zastrzega się osobnemu rozporządzeniu, jakie wyda Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Rządem krajowym.

§. 14.

„Jak długo niniejsza ustawa będzie obowiązywała, nie mogą być w Karyntyi nakładane żadne dodatki do państwowego podatku pensyjnego z §. 233. ustawy z 25. października 1896 dz. u. p. Nr. 220.

§. 15.

„Ustawa niniejsza wchodzi w życie z pierwszym dniem miesiąca następującego po jej ogłoszeniu.

§. 16.

„Wykonanie niniejszej ustawy polecam mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i skarbu“.

Powyższy projekt ustawy nie uzyskał jednak Najwyższej Sankcyi, a to z następujących powodów:

„W projekcie tym unormowano obowiązek służbodawcy potrącenia podatku, bez ograniczenia co do stałych poborów.

„Wprawdzie i ustawa z 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, na której oprzeć się chciał ten projekt, zawierała w §§. 234 i 235 podobną normę.

„Tymczasem jednak rozporządzeniem cesarskiem z 8. lipca 1898 Dz. u. p. Nr. 120, tyczącem się częściowego uchylenia przepisanego w §§. 234 i 235 ustawy z dnia 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, obowiązku potrącania podatku przy wypłacie płac służbowych zmiennych, zarządono, jako koniecznie uznaną zmianę tak postanowień prawnych; dlatego też wydało się c. k. Rządowi niemożliwym, postanowienie ustawowe, które w ustawodawstwie państwowym wymagało koniecznej i rychłej zmiany, wprowadzać na nowo jako normę w ustawodawstwie krajowym.

„Istotną wadą w tym projekcie jest dalej postanowienie zawarte w §. 6 ust. 2., wedle którego postanowienia §. 246 ustawy z 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220 uznano gołosłownie, jako stosować się mające do funkcyonaryuszów krajowych.

„Niewątpliwie — podług §. 11. państwowej ustawy zasadniczej z 21. grudnia 1867 dz. u. p. Nr. 141 w sprawach opodatkowywania kraju przysługuje Sejmowi kompetencya do wydawania postanowień karnych, jednakże kompetencya ta w niniej-

„szej formie wykonana przedstawia się bezwątpienia jako przekroczenie prawnego „zakresu działania Sejmu“.

Co się tyczy zaś Styryi, to tam również uchwalił Sejm na posiedzeniach w dniu 25. i 26. lutego 1898 projekt ustawy, tyczący się zaprowadzenia krajowego podatku od poborów służbowych.

Projekt ten różni się od karyntyjskiego nieco w stylizacji, zaś głównie pod następującym względem;

1) w Karyntyi w §. 1. przyjęto jako minimum wolne od podatku 600 złr., zaś w Styryi 625 złr.;

2) w Karyntyi w tym samym paragrafie uwolniono od podatku — wśród osób jak w Styryi zresztą — także urzędników i sług Izby handlowej i przemysłowej, tudzież nauczycieli szkół utrzymywanych przez Towarzystwa lub prywatnych, podczas gdy w Styryi osób tych ostatnich nie uwolniono;

3) w Karyntyi w §. 2. oznaczono szczegółowo przedmiot opodatkowania, w Styryi zaś powiedziano ogólnikowo, że przedmiotem opodatkowania są pobory służbowe, bez rozróżniania zatem ich rodzajów.

4) skala podatkowa w §. 4 projektu Karyntyjskiego obliczona różni się od Styryjskiej w §. 2. obliczonej, a to trojako:

a) najpierw obydwie skale są wyższe od dozwolnego nam przez c. k. Rząd maximum podatku, t. j. wynoszą więcej nieco jak 5% podatku państwowego;

b) przyczem skala styryjska znowu wyższą jest od karyntyjskiej np. w stopniach 2, 3, 4, 6—9, w 16—23, o kwotę 2, 4, 6, 8, 20, 40 ct. w stopniu 25 o kwotę 7 złr. 88 ct., zaś w dalszych

c) stopniach skala styryjska postępuje nierównomiernie i w wyższych wymiarach jak w Karyntyi, a kończy się na poborach służbowych ponad 30.000 złr., wymierzając od takich dalszych poborów podatek w kwocie 1791 złr.;

5) nadto projekt styryjski zawiera w §. 2. końcowe postanowienie, że pobory służbowe z różnych źródeł pochodzące mają być — w celu wymiaru podatku — razem zliczone, natomiast w projekcie styryjskim nie ma postanowienia zawartego w §. 5. ust. 2 projektu karyntyjskiego, że zmiany, jakich dozna państwowa podstawa wymiaru wskutek obniżen lub dodatkowych wymiarów, będą miały zastosowanie także i dla podatku krajowego.

6) W projekcie styryjskim buchalterya krajowa wygotowuje nakazy płatnicze, a rekursy wnoszą się tylko do Wydziału krajowego; podczas gdy w Karyntyi dozwolono wyraźnie w §. 9. możności wniesienia zażalenia do c. k. Trybunału administracyjnego;

7. wedle §. 6. projektu karyntyjskiego obowiązują funkcjonaryuszów krajowych i mają do nich zastosowanie postanowienia karne §. 246. ustawy z 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, podczas gdy w projekcie styryjskim tego niema;

8) §. 6. projektu styryjskiego zawiera postanowienie, — czego nie ma w karyntyjskim projekcie — co do nowo powstałych plac służbowych, mianowicie, że wypłacający je ma tymczasowo — aż do nadejścia wymiaru buchalteryi krajowej — podatek od tych poborów obliczać i potrącać w tej kwocie, jaka wedle skali podatkowej na te nowe pobory przypada;

9) w styryjskim projekcie w §. 7. mają być potrącane co miesiąca kwoty podatkowe w przeciągu dni 14 po upływie miesiąca odwiezione, w Karyntyi zaś po upływie roku;

10) w Karyntyi znowu w §. 10 projektu oznaczono wyraźnie początek i koniec obowiązku podatkowego, czego w projekcie styryjskim nie uczyniono;

11) w Karyntyi w §. 12. zaprojektowano podział dochodu z podatku pomiędzy kraj i gminy, w Styryi tego niema; — wreszcie

12) wedle §. 12. projektu styryjskiego nie będą pobierane dodatki krajowe do podatku państwowego pensyjnego, zaś w karyntyjskim projekcie w §. 14. powiedziano, że żadne dodatki nie mogą być pobierane.

Projekt ten styryjski nie uzyskał także Najwyższej Sankeyi, a to z tego samego powodu, jaki przytoczono wyżej w ustępie I. odpowiedzi c. k. Rządu udzielonej na projekt karyntyjski.

Wobec odmowy temu projektowi Najwyższej Sankeyi postawił sobie styryjski Wydział kraj. pytanie, czyli ustawę o zaprowadzeniu krajowego podatku od poborów służbowych ma ponownie przedłożyć Sejmowi na najbliższej sesji w odmiennej kodyfikacji. Wydział krajowy styryjski rozstrzygnął pytanie to przecząco, a to z uwagi, że zarządzone rozporządzeniem cesarskiem z 8. lipca 1898 Dz. u. p. Nr. 120 zniesienie §§. 234 i 235 ustawy o podatkach osobistych bezpośrednich odpowiada wprawdzie życzeniu pewnej grupy interesowanej, że jednak nie jest bynajmniej wykluczone, ażeby rzucone rozporządzenie cesarskie nie miało być poddane uchwałom obydwóch Izb Rady państwa, owszem trzeba się liczyć z możliwością, że powody, które przemawiały w swoim czasie za przyjęciem postanowień ustawy, już po kilku miesiącach zniesionych, także za pozostawieniem tych postanowień mogą znowu przemawiać.

Gdy więc mogłoby się zdarzyć, że ustawa o krajowym podatku od poborów służbowych, zastosowana do rozporządzenia cesarskiego z 8. lipca 1898, w razie zniesienia tego rozporządzenia cesarskiego, ponownie nie byłaby sankcyonowaną lub — otrzymawszy sankcye — musiałaby być znowu zmieniona, przeto uznał styryjski Wydział krajowy za odpowiednie wyczekiwac wprzód ostatecznego załatwienia tego precedensu, zanim przystąpi do ponownego projektu ustawy o zaprowadzeniu krajowego podatku od poborów służbowych.

Wreszcie w Czechach Wydział krajowy w r. 1899 przedłożył Sejmowi projekt ustawy o zaprowadzeniu samoistnego podatku od poborów służbowych także na rzecz kraju.

Projekt ten stanowi główne zasady:

1) że nakłada podatek na pobory służbowe wszelkiego rodzaju oznaczone w §§. 167 i 168. ustawy z 25. października 1896 dz. u. p. nr. 220;

2) wysokość podatku wynosi połowę podatku państwowego w §. 172. tej ustawy oznaczonego;

3) uwalnia od podatku tylko urzędników Dworu, państwa, kraju i funduszków publicznych, duszpasterzy co do ich kongrui i nauczycieli w publicznych szkołach.

Nie uwalnia zatem ani wojskowych, ani wdowy i sieroty po osobach wyżej wymienionych.

4) Podatek ten ma być — na rachunek czeskiego funduszu krajowego — w ten sposób przez organa państwowe wymierzany i pobierany, jak to ma miejsce wedle §. 233 ustawy z 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220 przy państwowym podatku pensyjnym. Egzekucyjnem ściąganiem i ewentualnem ubezpieczeniem tego podatku mają się zajmować te same organa i w ten sam sposób jak co do podatków krajowych.

Na tem zasady tego projektu kończą się a inne postanowienia zastrzeżone zostały wydać się mającemu rozporządzeniu wykonawczemu.

Sejm czeski jednak — na posiedzeniu z dnia 12. maja 1899 — przeszedł nad tym projektem do porządku dziennego, z powodu że ustawa taka byłaby niesłuszną, czyniąc wyjątki co do osób podatкови podlegać mających, i że efekt finansowy byłby nieznaczący.

Natomiast olecił Sejm czeski Wydziałowi krajowemu, ażeby przeprowadził z c. k. Rządem rokowania, by tenże — celem opodatkowania dochodów ponad 600 zfr. wolnych obecnie od dodatków funduszowych — wziął pod rozwagę zaprowadzenie w miejsce tych dodatków ekwiwalentu na następujących zasadach:

„a) z fasyj dla podatków osobisto-dochowych dochodzi c. k. Rząd corocznie „przez swoje organa owych części dochodów majątkowych, które jeszcze żadnym innym podatkiem bezpośrednim — prócz podatkiem osobisto-dochowym — nie zostały

„obłożone; przyczem użytkować należy: z jednej strony — z własnych zeznań, z drugiej strony — z fasyj dla podatku rentowego jak i z wykazów rozmaitych kas wypłacających odsetki;

„b) podstawą do wymiaru tego ekwiwalentu (za dodatki) tworzyć ma suma kwot podatku osobisto-dochodowego, płacić się mających z rzeczonych dochodów we wszystkich krajach. Stosunek tych kwot ma być obliczany odnośnie do całego podatku osobisto-dochodowego każdego pojedynczego kraju;

„c) ekwiwalent ten będzie przypisywany w owej stopie procentowej, która okaże się wedle ubiegłego roku jako przeciętna wszystkich procentów dodatków, w krajach wypośredkowanych;

„d) osiągnięta tym sposobem cała suma wypłacana będzie pojedynczym krajom w tym stosunku, jak one przyczyniają się do wszystkich bezpośrednich podatków;

e) zarządy krajowe przekazują z sum tych niższym administracyjnym jednostkom autonomicznym kwoty dla pokrycia ich wydatków, a to w stosunku przeciętnego procentu, jaki okaże się dla nich z obliczenia stopy dodatków“.

Wydział krajowy czeski uczynił zadość powyższemu poleceniu Sejmu i wdrożył wskazane mu rokowania, otrzymał jednakże nieprzychylną temu projektowi odpowiedź c. k. Ministerstwa skarbu z 17. marca 1900 L. 37440, które oświadczyło, że: „z jednej strony pobór powyższego ekwiwalentu od odsetek papierów wartościowych, w o l n y c h od podatku sprzeciwiałby się istniejącym ustawom, wyłączającym każde dalsze opodatkowanie tych odsetek; wyłącznie zaś odsetek wszystkich tych papierów wartościowych z szeregu dochodów majątkowych, wziętych w rachubę przy zaprowadzaniu ekwiwalentu tego, obniżyłoby rezultat finansowy tego rodzaju ekwiwalentu tak dalece, że rezultat ten nie pozostawałby w żadnym stosunku do kosztów skomplikowanego aparatu technicznego.

„Z drugiej strony zauważyło c. k. Ministerstwo skarbu, że przeprowadzenie myśli, będącej podstawą zaprowadzenia ekwiwalentu za dodatki — jeśli weźmie się na uwagę jeszcze dochód z poborów służbowych i emerytur — o wiele łatwiej i racjonalniej dałoby się osiągnąć w formie zaprowadzenia autonomicznego podatku pensyjnego.

„Z uwagi na te przeszkody natury prawnej i ekonomicznej sprzeciwiające się zaprowadzeniu podobnego ekwiwalentu, wstrzymał się c. k. Rząd od rozpoznawania nadwyciecznych technicznych trudności stojących na przeszkodzie w przeprowadzeniu w praktyce tego projektu“.

Na tem kończy Wydział krajowy swoje niniejsze sprawozdanie, którego celem było przedstawić Wysokiemu Sejmowi w możliwie wyczerpujący sposób stan sprawy, a mianowicie:

1) przedstawił Wydział krajowy powody projektu zaprowadzenia samoistnych podatków od poborów służbowych na cele autonomiczne;

2) skreślił dotychczasowy przebieg tej sprawy w Wysokim Sejmie;

3) wykazał wynik rokowań swoich w tym przedmiocie z c. k. Rządem i otrzymane oświadczenia c. k. Rządu;

4) stosownie do wyniku tych rokowań z c. k. Rządem i do uchwał Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1898 i 4. maja 1900 obliczył Wydział krajowy możliwy dochód, jakoby dla kraju przynieść mógł projektowany podatek i przedstawił zarazem wartość finansową tego projektu dla innych pojedynczych ciał autonomicznych (powiatu i gmin); wreszcie

5) wykazał, jak sprawa ta miała się w innych krajach monarchii i z jakim skutkiem.

Materyał ten cały przedkłada niniejszem Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi dla oceny sprawy zaprowadzenia w naszym kraju — na cele autonomiczne samoistnych podatków od poborów służbowych, i dla powzięcia ostatecznej decyzji, zwracając uwagę, że wniosek pośła Średniawskiego i tow. z 4. kwietnia 1900 zmierzający do opodatkowania na rzecz kraju także kapitalistów i innych podatkiem osobisto-dochodowym niedotkniętych dochodów, przypomina przedstawiony wyżej taki sam

zamiar Sejmu czeskiego, objawiony — lecz bezskutecznie — w formie zaprowadzenia ekwiwalentu za dodatki (Umlagen-Aequivalent) od podobnych dochodów.

Wydział krajowy ze swej strony jednakże — pomimo okoliczności, iż w kilku krajach Monarchii — jak wspomniano — zaprowadzono już gminny podatek od poborów służbowych, a w innych zaprojektowano także podatek krajowy — nie doradza Wysokiemu Sejmowi zaprowadzenia samoistnych podatków od poborów służbowych na cele autonomiczne w naszym kraju; podatek taki bowiem — jak to już Wydział kraj. zaznaczył w powołanej wyżej uchwale swojej z 20. czerwca 1899 Nr. 27510 c. k. Rządowi zakomunikowanej zaprowadzony wedle projektu względnie wymagań c. k. Rządu obciążyłby w naszym kraju przeważnie ofycyalistów prywatnych przy majątkach ziemskich, więc kategorię ludzi i ich pobory służbowe najmniej do tego nadające się, a w rezultacie spodziewany efekt finansowy z tego źródła dochodu byłby nieznaczny i w tym stosunku nie opłaciłby się ze względu na pobór.

Wydział krajowy nie przedkłada zatem Wysokiemu Sejmowi żadnych wniosków ze swej strony, a wyrażając tylko powyższe zdanie swoje o tym projekcie, uprasza:

Wysoki Sejm raczy niniejsze sprawozdanie przyjąć do wiadomości.

Z Rady Wydziału krajowego Król. Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy :
St. Badeni w. r.

Sprawozdawca :
Dr. Damian Sawczak w. r.
Członek Wydziału krajowego.

Odpis reskryptu c. k. Ministerstwa Skarbu l. 8.402/F. M. z dnia 18. listopada 1897. wystosowanego do Prezydium c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

Aus Anlass mehrerer in der am 10. November d. J. abgehaltenen Versammlung von Vertretern der Landesauschüsse geäußelter Anfragen und Wünsche wird dem k. k. Präsidium folgendes eröffnet.

I. Es wurde die Frage erörtert, welche Umlagsbasis an Staatssteuer die Selbstverwaltungskörper im Jahre 1898. bis zu jenem Zeitpunkte zu erwarten haben, in welchem die neuen Vorschriften auf Grund des Gesetzes vom 25. October 1896. R. G. Bl. Nr. 220 vollzogen sein werden.

Hierüber ist Folgendes zu bemerken:

1) Die Grundsteuer wird im Sinne des Gesetzes vom 9. März 1870. R. G. Bl. Nr. 23. zunächst im bisherigen Ausmasse weiter erhoben. Allerdings wird im Laufe des Jahres 1898 die Durchführung der Ergebnisse der Revision des Grundsteuerkatasters u. z. auch für 1897 erfolgen. Es werden jedoch die diesfälligen Gutrechnungen, sofern sie sich auf rückständige Grundsteuern beziehen, nur die Rückstände, nicht aber die Einzahlungsergebnisse vermindern. Aus diesem Anlasse werden übrigens erhebliche Verschiebungen in der Umlagsbasis nur im jenen ausnahmsweisen Fällen zu erwarten sein, in denen in einer Gemeinde oder einem Bezirke erhebliche Änderungen in den Tarifsätzen mit Ermässigungen in den Einschätzungen gleichzeitig zusammentreffen.

Aus allen diesen Gründen werden in der Regel Störungen der Eingänge an Zuschlägen von der Grundsteuer nur in geringem Masse zu befürchten sein.

2) Die im Personalsteuergesetze unter den im Art. XIII normirten Bedingungen vorgesehenen Nachlässe an Realsteuern beeinflussen die Zuschlagbasis überhaupt nicht, daher auch insbesondere nicht die in den ersten Monaten des Jahres 1898 zu erwartenden Eingänge an Umlagen.

Es ist daher von diesem Gesichtspunkte aus weder an der Grund- noch an der Gebäudesteuer überhaupt irgend welche Veränderung der Umlagebasis zu befürchten.

3) Hinsichtlich der allgemeinen Erwerbsteuer und der Erwerbsteuer von den der öffentlichen Rechnungslegung unterworfenen Unternehmungen trifft Art. XVI. des Personalsteuergesetzes ganz genaue Bestimmungen, in welchem Ausmasse diese Steuern im Jahre 1898 bis zum Zustandekommen der neuen Vorschriften im Sinne des Gesetzes vom 9. März 1870 R. G. Bl. Nr. 23. einzuzahlen sind. Auf Grund derselben sind die Selbstverwaltungskörper auch bei diesen Steuergattungen in der Lage, die Gestaltung der Eingänge in den ersten Monaten des Jahres 1898 zu beurtheilen.

Jene Länder oder Gemeinden, welche in Folge veränderter Bestimmungen über den Ort der Steuervorschreibung der Eisenbahnen erhebliche Änderungen in der Vorschreibung zu gewärtigen haben, werden diesen Umstand allerdings schon von Anfang an in Betracht ziehen müssen.

Übrigens wird die Vorschreibung an allgemeiner Erwerbsteuer aller Voraussicht nach im Laufe der beiden ersten Monate des Jahres 1898 bekannt werden.

4) Was endlich die Steuer der Empfänger von Dienstbezügen betrifft, so ergibt sich zwar aus §. 234 Abs. 3. und Art. 82 der Vollzugsvorschrift, dass die Dienst-

geber bis zum Eintreffen der neuen Steuervorschrift die Abzüge in dem bisherigen Ausmasse fortzusetzen haben. Insoferne jedoch die Besoldeten vom 1. Jänner 1898 an nur die Personaleinkommensteuer zu entrichten haben, werden und letztere von den Zuschlägen befreit sein wird, werden die Selbstverwaltungskörper mit dem Wegfall dieses Theiles der Zuschläge rechnen müssen.

II. In der genannten Versammlung wurde ferner der Wunsch laut, die Regierung möge Anhaltspunkte für die Gestaltung der den Selbstverwaltungskörpern in Aussicht gestellten selbständigen Besoldungssteuer bekannt geben und die Einhebung dieser Steuer durch die staatlichen Organe gestatten.

Hiezu ist Nachstehendes zu bemerken:

1) Bereits in der Conferenz wurde auf die Schwierigkeit hingewiesen, die sich aus dem Zusammentreffen mehrerer, etwa Gemeinde-, Bezirks-, Landesbesoldungssteuern mit der staatlichen Besteuerung der Besoldungen ergeben würde; in folge dessen fand der Gedanke Vertretung, dass eine selbständige Besoldungssteuer in erster Linie als Gemeindesteuer in Aussicht zu nehmen sei. Auch wurde angeregt, ob nicht in dem Falle, als das Land eine Einnahme aus diesem Titel nicht entbehren zu können erachtet, in dem betreffenden Landesgesetze die Anordnung zu treffen wäre, dass die Gemeinde von der Communalbesoldungssteuer einen entsprechenden Antheil dem Lande zu überlassen habe. Dies könnte etwa in folgender Weise geschehen:

Wenn z. B. eine Gemeinde, welche 40 % Zuschläge einhebt, die Einführung einer Besoldungssteuer beschliessen sollte, und in dem betreffenden Lande die Zuschläge für Landeszwecke ebenfalls 40% betragen, so könnte etwa die Hälfte der städtischen Besoldungssteuer dem Lande vorbehalten werden.

Im Falle die Communalzuschläge 40, die Landeszuschläge 20%, betragen, würde sich die Theilung im Verhältniss von $\frac{2}{3}$ zu $\frac{1}{3}$ als angemessen darstellen u. s. w.

2) Dass auch im Falle der Einführung einer selbständigen Besoldungssteuer die Befreiung der Staats-, Landes- und öffentlichen Fondsbeamten, der Seelsorger hinsichtlich der Congrua und der Lehrer im bisherigen Umfange aufrecht zu bleiben habe, wurde bereits im Erlasse des k. k. Ministeriums des Innern vom 26. April 1897 Z. ^{7.479}_{M. J.} ausgesprochen.

3) In Bezug auf die örtliche Abgränzung der Steuerpflicht wird ausschliesslich der Wohnsitz des Empfängers der Dienstbezüge massgebend sein können, da ja auch bisher die Einkommensteuer II. Classe am Wohnsitze des Empfängers vorzuschreiben war.

4) Hinsichtlich der Einrichtung der Besoldungssteuern ergibt sich zunächst eine gewisse Begrenzung hinsichtlich des Ausmasses.

In der Regel wird als zulässige Obergrenze die Hälfte derjenigen Steuer in Aussicht zu nehmen sein, welche nach dem Personalsteuergesetze auf die Besoldungen entfällt, wenn sie das einzige Einkommen des Besoldeten bilden, -- höhere Besoldungssteuern könnten nur ausnahmsweise mit Rücksicht auf ganz besondere Verhältnisse des einzelnen Falles und gegen genaue Darstellung dieser Verhältnisse zugestanden werden.

5) Im allseitigen Interesse der Vereinfachung der Verwaltung und der betroffenen Steuerträger empfiehlt es sich ferner im Falle der Einführung einer selbständigen Besoldungssteuer die Scala derart zu calculiren, dass auch abgesehen von dem sub 2) erwähnten Befreiungen bei jenen Empfängern von Dienstbezügen, welche mit Rücksicht auf die Höhe derselben (von 3.200 Fl. oder mehr) der staatlichen Besoldungssteuer unterliegen, nicht ausserdem ein Zuschlag zur staatlichen Besoldungssteuer einzutreten habe, die diesfällige Befreiung der staatlichen Besoldungssteuer, wäre in dem die communale Besoldungssteuer normirenden Gesetze auszusprechen.

6) Hinsichtlich der näheren Details der Besoldungssteuer stellt sich die Beurtheilung der Regierung verschieden dar, je nach dem Masse der Mitwirkung staatlicher Organe, welches für dieselbe in Anspruch genommen wird. In je grösserem Umfange die Gemeinden die Geschäfte der Veranlagung und Einhebung der Besoldungssteuer selbst besorgen, eine desto grössere Freiheit in dem Inhalte der materiellen Bestimmungen kann denselben eingeräumt bleiben.

a) Im Interesse der Vereinfachung der Verwaltung und der betroffenen Steuerträger ist es allerdings zu vermeiden, dass einvöllig selbständiges Verfahren durchgeführt, die Dienstgeber zu wiederholten Anzeigen, die Steuerpflichtigen zu wiederholter Bekenntnissen verpflichtet werden.

In dieser Beziehung bietet zunächst Art. 60 Zl. 2 der Vollzugsvorschrift zum V. Hauptstücke (R. G. Bl. 108) einen Anhaltspunkt, indem die Zahlungsaufträge zur Personaleinkommensteuer, in welchen der durch den Dienstgeber einzubehende Theil der Personaleinkommensteuer ersichtlich gemacht ist, ohnehin im Wege der Gemeindevorsteher zugestellt wird.

Die Regierung würde ihrerseits auch keinen Anstand nehmen, den Inhalt, sei es der Sp 13 oder 29 des Einschätzungsregisters (Form H. der V. V. Zl. IV. Hptst), bez. die auf die Dienstbezüge Bezug nehmenden Daten aus dem Verzeichnisse der Personen, welche Einkommen aus Dienstbezügen beziehen (Form P. der Vollz. V.) zur Verfügung zu stellen.

Mit Rücksicht auf die Strafbestimmungen des §. 246 wäre jedoch hiezu eine ausdrückliche Ermächtigung in einem Landesgesetze erforderlich.

b) Inwieferne eine weitergehende Mitwirkung der staatlichen Organe zugestanden werden könne, lässt sich derzeit noch nicht im vollen Umfange beurtheilen. Es muss insbesondere darauf aufmerksam gemacht werden, dass die Regierung in der absoluten Leistungsfähigkeit der durch die Steuerreform in hohem Masse in Anspruch genommenen Organe eine unübersteigliche Grenze vorgezeichnet hat über welche sie ohne die Ordnung der Abwicklung der Geschäfte zu gefährden nicht hinausgehen kann.

Weiter kommt in Betracht, dass eine Leistung etwa für eine oder die andere Gemeinde noch bewältigt werden könnte, dagegen unmöglich für sehr viele Gemeinden zugleich; letzteres z. B. die Einhebung einer Besoldungssteuer bei dem Steueramte, weil für jede Gemeinde ein besonderes Buch aufgelegt werden muss.

Die Einwendung, dass jede Arbeit durch eine entsprechende grosse Anzahl von Beamten bewältigt werden kann, wäre in diesem Falle aus mehreren Gründen nicht zutreffend. Vor Allem deswegen, weil der bestehende Behördenorganismus nicht eine beliebige Vergrößerung jedes einzelnen Organes verträgt, sodann weil die Räumlichkeiten der Vergrößerung des Personals Grenzen setzen, ferner weil die Gewinnung der erforderlichen Arbeitskräfte schon jetzt auf Schwierigkeiten stösst.

Endlich kommt auch noch in Betracht, dass im Art. VI. des Personalsteuergesetzes dem Staatsschatze als Entschädigung für die erhöhten Kosten der Veranlagung nur ein Betrag von jährlich 1,200.000 Fl. zugewiesen ist, der sich schon für 1898 als völlig unzulänglich erweist.

In dieser Beziehung könnte unter Umständen die Gewährung einer Vergütung für die von den staatlichen Organen in Anspruch genommenen Leistungen die Stellungnahme der Regierung erleichtern.

c) Es würde übrigens die Mitwirkung der staatlichen Organe bei der Veranlagung der Besoldungssteuer bedeutend erleichtern, wenn der communalen Besoldungssteuer unterliegend, vorbehaltlich der oben erwähnten Befreiungen lediglich der in Spalte 8 des Verzeichnisses P. der Volz. V. zur Personaleinkommensteuer ausgewiesene Betrag der Dienstbezüge unterworfen würde. In diesem Falle würde sich nämlich die Veranlagung auf die Ausfertigung der Verständigungen an die Empfänger und eventuell an die Dienstgeber beschränken. Auch hätten die im Berufswege oder im Wege der Evidenzhaltung erfolgenden Änderungen an dem der Bemessung der communalen Besoldungssteuer zu Grunde gelegten Dienstbezüge eine von Amtswegen durchzuführende Änderung der Communalbesoldungssteuer zur Folge.

Im Falle einer solchen Einrichtung könnte, wenn die Raumverhältnisse, sowie die persönlichen und geschäftlichen Verhältnisse des betreffenden Amtes dies zulassen, vielleicht sogar die Ausfertigung der Verständigung durch staatliche Organe gestattet werden.

Eine Veränderung der Steuerverschreibung im Laufe des Jahres mit Rücksicht auf Übersiedlungen etc. könnte keinesfalls in Aussicht gestellt werden.

d) Die Einhebung der Besoldungssteuer bei den Steuerämtern könnte aus den bereits angeführten Gründen versuchsweise insoweit gestattet werden, als nicht zahlreiche Gemeinden in einem und demselben Steuerbezirke Besoldungssteuern einführen.

7) Aus den dargestellten Verhältnissen erhellt zur Genüge, dass eine Regierungsvorlage in Absicht auf die Besoldungssteuer nicht eingebracht werden kann.

Obliczenie I.

samoistnych podatków projektowanych od poborów służbowych na rzecz kraju, powiatów lub gmin, na podstawie materiału statystycznego dostarczonego przez c. k. Rząd w myśl uchwał Wysokiego Sejmu z dnia 18. Lutego 1898 i z dnia 4 Maja 1900.

Liczba bieżąca	Powiat	W roku podatkowym										U w a g i	
		1898					1899						
		Było ogółem jednostek pobierających płace służbowe	W tej liczbie było urzędników prywatnych	Samoistny podatek od poborów służbowych obliczony w maksymalnej stopie 50% od podatku rządowego, wynosi:		Było ogółem jednostek pobierających płace służbowe	W tej liczbie było urzędników prywatnych	Samoistny podatek od poborów służbowych obliczony w maksymalnej stopie 50% od podatku rządowego, wynosi:					
				od ogółu jednostek podatkowych	z tej kwoty od urzędników prywatnych			od ogółu jednostek podatkowych	z tej kwoty od urzędników prywatnych				
		złr.	ct.	złr.	ct.			złr.	ct.	złr.	ct.		
1	Biała	464	275	2.221	40	1.282	50	523	319	2.655	50	1.421	50
2	Bóbrka	118	33	619	30	137	50	171	44	895	50	231	70
3	Bochnia	253	40	1.391	20	203	70	266	35	1.489	50	182	—
4	Bohorodczany	61	24	295	50	101	80	71	29	431	50	148	80
5	Borszczów	135	49	618	60	202	20	122	33	567	10	117	40
6	Brody	347	76	1.949	90	407	—	348	73	2.046	10	362	80
7	Brzesko	108	30	572	80	250	80	131	44	679	40	298	30
8	Brzeżany	198	37	1.754	50	156	50	224	45	1.959	80	182	40
9	Brzozów	74	28	409	—	167	70	83	34	471	40	208	50
10	Buczacz	172	26	928	20	108	—	192	35	1.167	40	147	20
11	Chrzanów	397	290	2.683	50	2.121	70	417	290	3.028	80	2.246	10
12	Cieszanów	77	18	408	40	61	80	88	20	451	50	91	50
13	Czortków	136	37	828	60	261	20	151	41	866	90	277	50
14	Dąbrowa	102	30	578	80	125	50	95	30	592	20	155	10
15	Dobromil	91	11	582	30	80	10	118	15	760	20	99	50
16	Dolina	273	113	1.948	30	933	10	273	115	2.176	90	1.020	80
17	Drohobycz	462	239	3.655	60	2.120	30	497	265	3.501	90	2.069	60
18	Gorlice	202	110	1.785	60	1.360	10	210	117	1.558	20	1.107	60
19	Gródek	117	28	653	90	160	70	115	23	639	50	151	80
20	Grybów	56	3	277	80	10	—	64	5	366	10	14	10
21	Horodenka	80	16	467	20	99	40	85	17	478	40	98	80
22	Husiatyn	171	84	806	10	376	60	184	74	836	90	333	70
23	Jarosław	378	87	2.178	80	440	50	415	95	2.432	20	424	90
24	Jasło	250	61	1.675	80	448	90	268	57	1.797	50	474	80
25	Jaworów	86	9	546	40	28	70	76	11	500	—	32	30
26	Kałusz	99	18	601	50	63	—	115	17	718	60	57	20
27	Kamionka str.	166	69	1.750	90	411	70	171	73	2.118	10	471	10
28	Kolbuszowa	62	9	372	50	42	50	77	9	433	10	50	—
29	Kołomyja	469	145	3.184	70	810	—	417	110	3.159	70	858	40
30	Kossów	98	31	530	90	132	60	113	29	585	60	127	40
31	Kraków	2.811	947	30.533	30	8.088	—	2.974	1.002	28.828	80	8.376	50
32	Krosno	204	102	2.052	40	1.345	30	252	112	1.862	60	1.176	10
33	Łańcut	244	107	1.476	40	770	20	276	110	1.696	60	801	40
34	Limanowa	97	25	498	80	131	40	103	22	546	20	122	10
35	Lisko	191	85	1.096	—	573	70	204	81	1.138	—	557	80
36	Lwów	5.668	1.191	57.674	90	15.844	90	6.077	1.315	62.910	50	17.689	90
37	Mielec	79	29	381	10	98	20	109	30	555	—	135	60
38	Mościska	133	40	739	50	150	50	100	41	476	90	152	20
39	Myślenice	101	21	480	70	94	70	104	25	496	50	116	50
40	Nadwórna	167	41	917	60	277	50	173	42	898	80	239	50
41	Nisko	112	36	611	20	177	10	113	35	578	20	210	90
42	Nowy-Sącz	579	40	3.260	50	158	10	703	41	3.807	30	155	20
43	Nowy-Targ	137	45	725	90	294	90	177	77	1.226	50	660	—
44	Peczeńżyn	49	18	455	70	277	70	59	18	509	80	295	70
45	Pilzno	49	10	275	50	38	70	57	10	304	40	56	60
46	Podgórze	417	61	1.866	10	233	—	404	52	2.122	40	256	60
47	Podhajce	83	20	359	80	56	30	74	14	350	70	51	70

Obliczenie to dokonano w maksymalnej stopie dozwolonej projektem rządowym t. j. przyjęto w obliczeniu tem 50%¹⁰ od podatku rządowego osobisto-dochodowego.

Obliczenie to obejmuje całość powiatów t. j. łącznie z wszystkimi miastami w powiatach Miasta: Lwów, Kraków i inne większe wykazuje odrębnie sporządzone obliczenie.

W roku podatkowym

1898

1899

U w a g i

Liczba bieżąca	Powiat	W roku podatkowym											
		1898						1899					
		Było ogółem jednostek pobierających płace służbowe	W tej liczbie było urzędników prywatnych	Samoistny podatek od poborów służbowych obliczony w maksymalnej stopie 50% od podatku rządowego, wynosi:		Było ogółem jednostek pobierających płace służbowe	W tej liczbie było urzędników prywatnych	Samoistny podatek od poborów służbowych obliczony w maksymalnej stopie 50% od podatku rządowego, wynosi:					
				od ogółu jednostek podatkowych	z tej kwoty od urzędników prywatnych			od ogółu jednostek podatkowych	z tej kwoty od urzędników prywatnych				
		zhr.	ct.	zhr.	ct.			zhr.	ct.	zhr.	ct.		
48	Przemyśl	871	133	6.023	60	1.138	80	934	148	6.197	20	939	80
49	Przemyślany	98	38	449	—	182	50	135	42	614	40	199	50
50	Rawa	136	46	660	40	186	80	145	54	633	50	197	80
51	Rohatyn	152	20	746	50	100	30	172	23	779	40	102	80
52	Ropezyce	130	41	671	90	234	10	150	47	760	60	229	70
53	Rzeszów	473	139	3.096	20	780	20	498	109	3.421	70	723	60
54	Rudki	108	30	623	60	207	60	119	30	680	70	212	80
55	Sambor	234	15	1.970	30	104	90	246	19	1.849	20	97	20
56	Sanok	246	55	1.816	40	331	30	266	66	1.728	70	497	70
57	Skalat	205	59	978	30	243	80	203	55	1.022	60	264	30
58	Sokal	198	60	1.123	40	322	—	228	58	1.266	90	274	20
59	Śniatyn	103	23	526	90	97	90	104	23	543	10	100	40
60	Stanisławów	1.201	114	7.635	30	774	20	1.333	121	8.698	20	717	90
61	Stary Sambor	87	45	305	30	177	50	95	48	471	—	219	20
62	Stryj	516	108	3.260	50	688	10	654	162	4.222	40	1.104	20
63	Strzyżów	64	11	282	40	32	40	60	11	264	—	34	10
64	Tarnobrzeg	101	20	540	20	126	90	129	36	622	10	155	40
65	Tarnopol	555	87	4.432	20	479	50	499	97	3.711	80	629	30
66	Tarnów	522	128	3.897	30	741	20	581	163	4.144	80	919	50
67	Tłumacz	145	55	837	60	357	50	159	53	794	20	316	—
68	Trembowla	100	18	483	90	70	40	97	16	472	20	68	40
69	Turka	75	27	382	50	95	90	133	41	606	10	144	80
70	Wadowice	266	54	1.814	70	304	80	265	51	1.872	40	351	60
71	Wieliczka	150	21	905	—	125	50	159	17	959	40	111	10
72	Zaleszczyki	119	46	616	60	185	—	117	37	538	70	121	50
73	Zbaraż	63	8	327	60	28	—	67	7	354	40	22	90
74	Złoczów	292	45	2.501	20	367	40	324	45	2.736	60	295	80
75	Żółkiew	162	38	816	—	103	20	174	39	914	60	161	70
76	Żydaczów	139	24	879	10	151	—	140	25	888	90	167	30
77	Żywiec	390	215	2.807	50	1.504	10	380	205	2.418	—	1.431	60
	Razem	24.714	6.567	190.889	80	51.559	10	25.651	6.979	201.862	50	55.329	20

Jak wyżej.

Obliczenie II.

samoistnych podatków projektowanych od poborów służbowych na rzecz kraju, powiatów lub gmin, na podstawie materiału statystycznego dostarczonego przez c. k. Rząd w myśl uchwał Wysokiego Sejmę z dnia 18. Lutego 1898 i z dnia 4 Maja 1900, a tyczące się miast: Lwowa i Krakowa i 30 większych miast.

Liczba bieżąca	Miasto	W roku podatkowym										U w a g i	
		1898					1899						
		Było ogółem jednostek pobierających płace służbowe	W tej liczbie było urzędników prywatnych	Samoistny podatek od poborów służbowych obliczony w maksymalnej stopie 50% od podatku rządowego, wynosi:		Było ogółem jednostek pobierających płace służbowe	W tej liczbie było urzędników prywatnych	Samoistny podatek od poborów służbowych obliczony w maksymalnej stopie 50% od podatku rządowego, wynosi:					
				od ogółu jednostek podatkowych	z tej kwoty od urzędników prywatnych			od ogółu jednostek podatkowych	z tej kwoty od urzędników prywatnych				
		złr.	ct.	złr.	ct.			złr.	ct.	złr.	ct.		
1	Biała	225	133	1.112	30	597	60	264	161	1.477	50	754	70
2	Bochnia	176	24	1.008	50	133	80	180	21	1.082	90	123	20
3	Brody	191	23	1.184	40	134	30	201	23	1.353	80	157	50
4	Brzeżany	155	20	1.542	10	86	90	164	17	1.688	40	66	40
5	Buczacz	101	9	606	90	35	90	116	16	748	60	52	90
6	Drohobycz	218	54	1.609	50	455	70	234	60	1.481	60	393	30
7	Gorlice	88	22	579	20	260	70	89	22	542	—	215	20
8	Gródek	66	1	365	60	2	70	65	—	351	10	—	—
9	Jarosław	294	17	1.778	90	79	50	280	20	1.746	60	102	90
10	Jasło	196	29	1.401	30	263	—	215	29	1.501	—	288	10
11	Jaworów	53	3	328	50	8	60	51	4	369	20	10	—
12	Kołomyja	386	102	2.597	20	489	90	382	91	2.989	30	748	80
13	Kraków	2.569	794	27.764	30	6.637	50	2.607	833	26.473	—	7.443	60
14	Krosno	102	27	750	—	175	20	101	25	724	10	210	30
15	Lwów	5.437	1.132	56.261	40	15.622	20	5.859	1.263	61.524	30	17.456	50
16	Nowy-Sącz	436	17	2.523	—	54	90	546	16	3.061	50	48	90
17	Podgórze	244	39	1.164	70	145	—	305	35	1.533	—	154	50
18	Przemysł	801	102	5.639	70	951	60	858	112	5.795	80	738	70
19	Rzeszów	363	70	2.624	70	506	20	408	74	3.004	30	557	30
20	Sambor	218	15	1.909	60	104	90	229	19	1.775	30	97	20
21	Sanok	194	41	1.601	20	289	70	175	58	1.332	50	473	10
22	Sokal	84	9	561	80	57	50	90	8	591	80	55	60
23	Śniatyn	78	19	362	60	74	70	77	20	397	20	75	20
24	Stanisławów	941	93	6.537	70	698	50	1.081	106	7.487	20	649	40
25	Stryj	398	34	2.639	50	287	30	489	56	3.261	70	430	50
26	Tarnopol	472	52	4.045	50	341	30	428	61	3.380	40	508	80
27	Tarnów	471	110	3.642	30	628	90	534	142	3.910	—	800	40
28	Trembowla	70	7	357	30	29	50	66	5	339	30	30	—
29	Wadowice	163	27	1.248	20	141	30	160	27	1.311	30	173	80
30	Wieliczka	139	17	795	20	105	70	131	14	821	70	95	30
31	Złoczów	174	9	1.516	70	24	30	206	12	1.894	10	43	20
32	Żółkiew	109	19	592	10	44	70	114	18	636	70	68	20
	Razem	15.612	3.070	136.651	90	29.469	50	16.705	3.368	144.587	20	33.023	50

W obliczeniu tem przyjęto za podstawę maximum 50% od podatku rządowego osobistodochodowego, dozwolone projektem rządowym.

